

Výkon kontroly na mieste v oblasti priamych a projektových podpôr

Michal Ošust

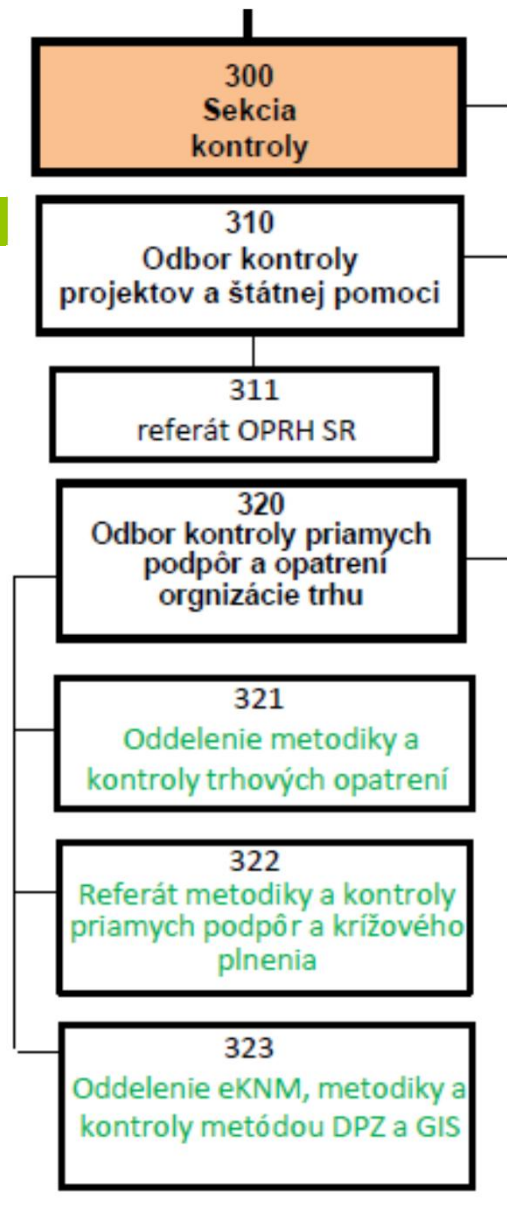
riaditeľ Odboru kontroly priamych podpôr a opatrení organizácie trhu

Sekcia kontroly

+ externé inštitúcie

Spolupráca s externými inštitúciami

- Národné poľnohospodárske a potravinárske centrum – Výskumný ústav pôdoznalectva a ochrany pôdy (NPPC-VÚPOP) – LPIS, kontroly metódou diaľkového prieskumu Zeme (DPZ), aplikácia pre geopriestorové žiadosti (GSAA)
- Ústredný kontrolný a skúšobný ústav poľnohospodársky (ÚKSÚP) – externé databázy (napr. Register ovocných sádov, Register ekologického poľnohospodárstva), výkon kontrol oprávnenosti a pravidiel krížového plnenia
- Štátna veterinárna a potravinová správa SR (ŠVPS SR) – výkon kontrol oprávnenosti a pravidiel krížového plnenia
- Plemenárske služby SR, š. p. – Centrálna evidencia hospodárskych zvierat (CEHZ)
- Národné lesnícke centrum – externé databázy pre lesné územia NATURA 2000

Výber kontrolnej vzorky dotačné tituly pre KNM

S500	priame platby na plochu SAPS
	greening GRE, vrátane citlivých TTP
	mladý farmár -MP
	viazané podpory na plochy - VCR, VCHM, VOV, VOP, VZV, VZP, VR
	neprojektové PRV - AEKO, EKO, ANC, UEV, AEZ, AKZ, ZPZP, LEPP, LEKS, LUEV, PZPZ
	priame platby na zvieratá - VBJK, VVD, VDOJ
	krížové plnenie CCZ, CCB
S400	projektové podpory PRV
S700	podpora včelárstvo
	podpora školské ovocie

Výber vzorky priame platby

Vzorka – spôsob výberu – vzorku generuje Oddelenie rizikovej analýzy

Náhodný výber

Systematický náhodný výber

Riziková analýza

Skórovanie

- použitie metód viacrozmernej štatistickej analýzy dát s využitím softvéru SAS
- prediktívny hodnotiaci model reprezentovaný tzv. skórovacou kartou
- skórovanie - priradenie pravdepodobnosti žiadateľovi, s akou u neho na KNM nenájdeme výmeru.

Analytický výber

- základe podnetov S300, S500, OVK
- opakovaní sťažovatelia
- podozrenia na podvod

Spôsob určovania plôch

Kontrola na mieste (KNM)

- analytický výber – súbor expertných faktorov
- stanovenie rizikovosti žiadateľa skóringom

Diaľkový prieskum Zeme (DPZ)

- stanovenie rizikovosti referenčných parciel skóringom
- výber okien

Výber okien DPZ

Podmienky pre výber okien

- **zohľadnenie rizikovosti DPB**
znamená nájsť vhodné okná tak, aby pokryli čo najviac rizikových KD (žiadateľov). Rizikovosť KD je stanovená ako maximum rizikovostí žiadateľov deklarujúcich plochu na príslušnom KD.
- **dodržanie požadovanej pokrývnosti okna**
podmienka stanovená v dokumente TECHNICAL SPECIFICATION FOR THE CAMPAIGN pre zabezpečenie rentability obstarávacích nákladov na satelitné obrazové záznamy, t.j. v danom okne musí byť skontrolované požadované % výmery okna
- **dodržanie minimálnych rozmerov okna**
podmienky stanovené v dokumente TECHNICAL SPECIFICATION FOR THE CAMPAIGN
- **optimalizovanie počtu kontrol DPZ**
zvýšiť pomer počtu žiadateľov kontrolovaných prostredníctvom DPZ k počtu žiadateľov kontrolovaných klasickou kontrolou na mieste, to znamená nájsť okná s vyšším počtom žiadateľov
- **zabezpečenie striedania okien**
dva po sebe nasledujúce roky nevyberať okná na tom istom mieste s cieľom skontrolovať iných žiadateľov

System výkonu KNM

Spolupráca a integrácia KNM

O310 + O320 + iné útvary

Spolupráca S500, OVK, RA

SAPS merania (O310 + O320)

O310 - VDJ

O310 – MP (otázkové časti DPZ)

O310 – zaťaženie ANC (otázkové časti DPZ)

O321 – TO (zapájanie do meraní – PP)

System výkonu KNM – kontrolované žiadosti

ROK	POLOZKA	pocet ziadosti	deklarovana vymera SAPS	pocet DPB (<i>diel/ podneho bloku</i>)	pocet parcel
2014	vsetky ziadosti	17 702	1 882 748	171 776	231 652
	kontrolované ziadosti	1 283	126 585	11 602	15 359
	kontrolované ziadosti KNM	319	49 260	5 971	7 007
	kontrolované ziadosti DPZ	964	77 324	5 631	8 352
2015	vsetky ziadosti	18 286	1 873 041	175 239	234 338
	kontrolované ziadosti	1 711	113 346	10 371	14 674
	kontrolované ziadosti KNM	340	34 045	3 660	4 505
	kontrolované ziadosti DPZ	1 371	79 301	6 711	10 169
2016	vsetky ziadosti	18 827	1 871 441	179 895	233 263
	kontrolované ziadosti	1 932	108 305	13 608	18 439
	kontrolované ziadosti KNM	597	65 653	7 630	9 242
	kontrolované ziadosti DPZ	1 335	42 651	5 978	9 197

Dôvody kontrol

- Výber žiadateľov na KNM je zabezpečený prostredníctvom oddelenia rizikovej analýzy. Kontroly podmienok oprávnenosti a taktiež kontroly jednotlivých podmienok KP sa vykonávajú u žiadateľov vybratých prostredníctvom rizikovej analýzy (ďalej „RA“) a náhodného výberu (ďalej „NV“) v zmysle Hlavy III kapitoly III oddielu 1 VNK (EÚ) č. 809/2014.
- Okrem RA a NV môžu byť žiadatelia vybraní na KNM (oprávnenosť, KP) aj z nasledovných dôvodov:
 - DPZ – rozpor pri DPZ kontrole
 - KK – krížová kontrola
 - VM - „vyššia moc a mimoriadne okolnosti“,
 - požiadavka z iných vecne príslušných organizačných útvarov,
 - riešenie riadnych a mimoriadnych opravných prostriedkov (požiadavka z odboru rozhodovacích a správnych činností priamych podpôr, MPRV SR),
 - požiadavka z externých kontrolných inštitúcií (napr. NKÚ SR, EÚ),
 - opakovaná kontrola,
 - kontrola KP na základe kontroly oprávnenosti – dôvod výberu KNM a naopak
 - kontrola oprávnenosti na základe kontroly KP – dôvod výberu „EV“.

Rozsah KNM

- ❑ Kontroluje sa 100% plôch u každého jedného žiadateľa, vybraného na kontrolu z dôvodu RA, NV,
- ❑ Kontroluje sa 100% plôch zaradených do niektorého z agroenvironmentálnych podopatrení (ďalej „AE“),
- ❑ Kontroluje sa 100% plôch, na ktorých je pestovaná konopa siata.
- ❑ Kontrola iba predmetných (sporných) pozemkov, ak je žiadateľ vybraný na:
 - kontrolu naddeklarácie z krížových kontrol (KK)
 - kontrolu na základe nezrovnalostí z výsledkov DPZ
 - kontrolu na základe požiadavky z iných vecne príslušných organizačných útvarov (explicitný výber – ďalej „EV“)

Hlavné kroky KNM

1. Pridelenie KNM kontrolórom na RP PPA (od roku 2014 v systéme eKNM)
2. Príprava kontrolnej skupiny na kontrolu
3. Vykonanie kontroly na mieste
4. Spracovanie výsledkov kontroly na mieste – vypracovanie správy z kontroly na mieste (od roku 2014 v systéme eKNM)
5. Zanesenie výsledkov do systému IACS a GSAA

Príprava kontrolnej skupiny na vykonanie KNM u žiadateľa

- ❑ Príslušný zamestnanec/kontrolór RP PPA:
- ❑ si vyžiada od príslušného zamestnanca RP PPA kópiu zložky žiadosti žiadateľa a originál mapových príloh, s ktorými sa podrobne oboznámi,
- ❑ zistí si všetky relevantné informácie (IACS, eKNM, portál www.podnemapy.sk,

Vykonanie KNM

- ❑ Výkon KNM pozostáva z nasledovných úkonov:
 - ❑ Hodnotenia spôsobilosti plôch na priame podpory
 - ❑ Kontroly identifikácie a registrácie zvierat v prípade podpôr na zvieratá
 - ❑ Merania výmer deklarovanych a zistených nedeklarovaných plôch, merania vyňatí nespôsobilých plôch
 - ❑ Vyhotovenia fotodokumentácie
 - ❑ Dokladovej kontroly

Rozdelenie kontrol na mieste pre krížové plnenie

- Zelená oblasť (PPA, ÚKSUP):
 - Kontrola DPEP,
 - Kontrola PH, ktorá zahŕňa nasledujúce oblasti:
 - Životné prostredie, zmeny klímy, dobré poľnohospodárske podmienky pôdy (PH 1, PH 2, PH 3)
 - Verejné zdravie, zdravie zvierat a rastlín (PH 10)
 - Zachovávanie trvalých pasienkov (TP)

- Biela oblasť (ŠVPS, ÚKSUP):
 - Kontrola PH, ktorá zahŕňa nasledujúce oblasti:
 - Verejné zdravie, zdravie zvierat a rastlín (PH 4, PH 5, PH 6, PH 7, PH 8, PH 9)
 - Životné podmienky zvierat (PH 11, PH 12, PH 13)

Krížového plnenie - rozdelenie výkonu kontrol

Pôdohospodárska platobná agentúra

- DPEP1: Vytvorenie nárazníkových zón pozdĺž vodných tokov
- DPEP2: Regulovanie používania vôd
- DPEP4: Minimálne krytie pôdy
- DPEP5: Minimálne obhospodarovanie pôdy s cieľom obmedziť eróziu
- DPEP6: Udržanie množstva organickej hmoty v pôde vrátane zákazu vypaľovania ornej pôdy so strniskom
- PH 2: Ochrana voľne žijúcich vtákov
- PH 3: Ochrana biotopov voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín
- DPEP7: Zachovanie krajinných prvkov vrátane zákazu strihania živých plotov a stromov počas obdobia reprodukcie vtáctva a o období hniezdenia
- TP: Zachovávanie trvalých pasienkov

Ústredný kontrolný a skúšobný ústav poľnohospodársky

- PH 1: Ochrana vôd pred znečistením dusičnanmi z poľnohospodárskych zdrojov
- DPEP3: Ochrana podzemných vôd proti znečisteniu
- PH 10: Používanie prípravkov na ochranu rastlín
- PH 4: Bezpečnosť potravín a krmív

Štátna veterinárna a potravinová správa

- PH 4: Bezpečnosť potravín a krmív
- PH 5: Zabránenie používaniu určitých látok s hormonálnym alebo tyrostatickým účinkom a betagonistov pri chove hospodárskych zvierat
- PH 6: Identifikácia a registrácia ošípaných
- PH 7: Identifikácia a registrácia hovädzieho dobytku
- PH 8: Identifikácia a registrácia oviec a kôz
- PH 9: Pravidlá prevencie, kontroly a eradikácie niektorých prenosných spongiformných encefalopatií
- PH 11: Minimálne normy na ochranu teliat
- PH 12: Minimálne normy pre ochranu ošípaných
- PH 13: Ochrana zvierat chovaných na hospodárske účely

Postup výkonu kontrol na mieste (PPA)

- Výber žiadateľa na kontrolu krížového plnenia v IACS eKNM
(v prípade manuálnych výberov na kontrolu, v prípade RA a NV výberov sú kontroly načítané do systému eKNM oddelením rizikovej analýzy)
- Pridelenie výkonu kontroly kontrolnej skupine
- Vytlačenie správy z kontroly na mieste z IACS eKNM
- Príprava kontrolnej skupiny – analýza podkladov ku kontrole
- Výkon kontroly na mieste – dokladová kontrola a fyzická kontrola v teréne (100% pozemkov)
- Vypracovanie správ z kontroly (krátka správa, správa z kontroly na mieste), archivovanie fotodokumentácie
- Oboznámenie žiadateľa s výsledkom kontroly
- Hodnotenie správy z kontroly v IACS eKNM metodickým pracovníkom

Podklady pre výkon kontrol na mieste

- Zložka žiadateľa: deklarácia žiadateľa, grafické prílohy k deklarácii žiadateľa (mapy), oznámenia o vyššej moci
- Výpisy z centrálnej evidencie hospodárskych zvierat
- GIS vrstvy: LPIS, chránené krajinné prvky, nárazníkové zóny, chránené vtáče územia, územia európskeho významu, biotopy trvalých trávnych porastov, NDIR oblasti
- Doklady poskytnuté počas kontroly žiadateľom kontrolnej skupine: evidencia poľnohospodárskych pozemkov (kniha honov), prvotná evidencia traktoristov, stavy zvierat, vnútropodniková evidencia zvierat a pod.

Výkon kontroly na mieste

- Dokladová kontrola podkladov od žiadateľa
- Fyzická obhliadka pozemkov žiadateľa
- Posúdenie každého pozemku z hľadiska podmienok krížového plnenia, ktoré sa naň vzťahujú (rozdiely podľa kultúry, plodiny, svahovitosti pozemku a pod.)
- Vyhotovenie fotodokumentácie
- Hodnotenie dodržania alebo porušenia podmienok krížového plnenia u žiadateľa
- Vypracovanie krátkej správy z kontroly a správy z kontroly

Hodnotenie porušenia podmienky

- Z hľadiska podielu zavinenia zo strany žiadateľa:
- porušenie z nedbanlivosti
- porušenie s úmyslom
- porušenie extrémneho rozsahu
- opakované porušenie (hodnotí sa v informačnom systéme pre krížové plnenie)
- Každé zistené porušenie sa hodnotí nasledovnými parametrami:
- rozsah
- závažnosť
- trvanie
- opakovanie
- Každý parameter je hodnotiteľný v úrovniach:
- 1 (menej závažné porušenie)
- 3 (štandardné porušenie) – okrem parametra trvania
- 5 (závažné porušenie)

Aktuálny stav

V roku 2017 sa očakáva nárast kontrolnej činnosti, ktorý je ovplyvnený nasledovnými faktormi:

- ❑ zvyšujúca sa miera porušení a počet zistených nedostatkov v žiadostiach o priame podpory,
- ❑ legislatívne požiadavky plynúce zo zavedenia GSAA (zvyšných 75 % v roku 2017,
- ❑ navýšenie počtu krížových kontrol,
- ❑ očakávaný nárast kontrol pre trhové opatrenia, najmä v súvislosti s reštrukturalizáciou vinohradov, školskými programami a delegovanými činnosťami,
- ❑ zmena systému pri kontrole projektov (KNM vykonávaná pri každej ŽOP).

Stratégia 2017

Stratégia PPA S 300 pre kalendárny rok 2017 vychádza z analýzy súčasného stavu organizácie a zo zámerov jej nového vedenia, vykonať potrebné zmeny s cieľom zlepšiť a zefektívniť fungovanie PPA.

Stratégia sekcie kontroly definuje 10 strategických oblastí v roku 2017, ktorými sú:

- ❑ kontakt so žiadateľom (*informácie, manuály – príručky ohľadne požiadaviek v priebehu KNM*),
- ❑ investície do vybavenia a nových technológií,
- ❑ rozvoj informačných technológií a systém PPA,
- ❑ plánovanie, výkon KNM,
- ❑ organizačné zmeny, zmeny a postupy ohľadne RA,
- ❑ požiadavky na EI, nastavenie zmien,
- ❑ nové trendy a systém vzdelávania,
- ❑ ľudské zdroje, personálne posilnenie,
- ❑ odbornosť,
- ❑ realizácia platieb v očakávaných termínoch.

Odbor kontroly projektov a štátnej pomoci

Zabezpečuje kontroly na mieste (KNM) pre programy PRV 2007-2013 a PRV SR 2014-2020 na základe požiadaviek na vykonanie kontroly. Požiadavky na vykonanie kontroly sú vydávané na základe:

- ❑ výstupov z rizikovej analýzy
- alebo
- ❑ rozhodnutia zamestnanca Odboru autorizácie projektových podpôr (OAPP)

Je organizačne členený na 7 regionálnych pracovísk (Trnava, Nitra, Trenčín, Žilina, Zvolen, Prešov, Košice) a ústredie v Bratislave.

Legislatíva pre výkon kontrol na mieste

- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1303/2013 zo 17. decembra 2013
 - Delegované nariadenie Komisie (EÚ) č. 480/2014 z 3. marca 2014, zmenené delegovaným nariadením Komisie (EÚ) č. 2015/616 z 13. februára 2015
 - Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) č. 1011/2014 z 22. septembra 2014
- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1305/2013 zo 17. decembra 2013
 - Zrušené nariadenie Rady (ES) č. 1698/2005 z 20. septembra 2005
 - Delegované nariadenie Komisie (EÚ) č. 807/2014 z 11. marca 2014, zmenené delegovaným nariadením Komisie (EÚ) č. 2015/1367 zo 4. júna 2015
 - Zrušené nariadenie Komisie (ES) č. 1974/2006 z 15. decembra 2006
 - Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) č. 808/2014 zo 17. júla 2014
- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1306/2013 zo 17. decembra 2013
 - Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) č. 809/2014 zo 17. júla 2014
 - Delegované nariadenie Komisie (EÚ) č. 907/2014 z 11. marca 2014
 - Delegované nariadenie Komisie (EÚ) č. 640/2014 z 11. marca 2014
 - Zrušené nariadenie Komisie (EÚ) č. 65/2011 z 27. januára 2011
 - Delegované nariadenie Komisie (EÚ) č. 2015/1971 z 8. júla 2015
- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1310/2013 zo 17. decembra 2013
- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 883/2013 z 11. septembra 2013
- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 966/2012 z 25. októbra 2012

Legislatíva pre výkon kontrol na mieste

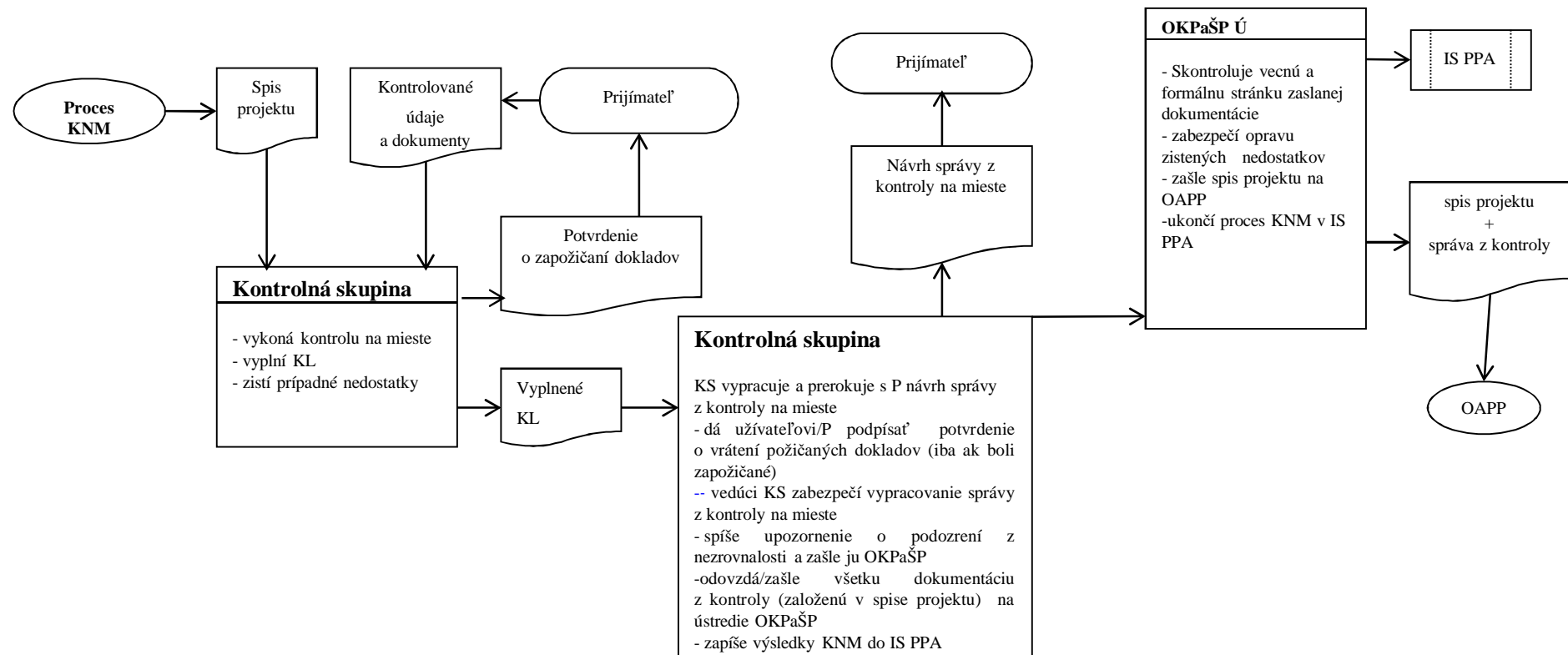
- Zákon č. 292/2014 Z. z. o príspevku poskytovanom z európskych štrukturálnych a investičných fondov a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- Zákon č. 528/2008 Z.z. o pomoci a podpore poskytovanej z fondov Európskeho spoločenstva v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 543/2007 Z. z. o pôsobnosti orgánov štátnej správy pri poskytovaní podpory v pôdohospodárstve a rozvoji vidieka v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov
 - Zrušený zákon č. 502/2001 Z.z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- Zákon č. 122/2013 Z. z. o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- Zákon č. 543/2007 Z. z. o pôsobnosti orgánov štátnej správy pri poskytovaní podpory v pôdohospodárstve a rozvoji vidieka v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 278/1993 Z. z. o správe majetku štátu v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy

Ciele výkonu KNM

- ❑ preverenie, že prijímateľ (P) dodržiava podmienky Zmluvy o NFP, ktoré je potrebné overiť na mieste realizácie projektu (nie je možné ich overiť v procese administratívnej kontroly),
- ❑ získanie uistenia o správnosti a oprávnenosti použitia finančných prostriedkov overením relevantných účtovných a podporných dokumentov predložených prijímateľom,
- ❑ overenie fyzickej realizácie projektu,
- ❑ overenie splnenia opatrení o informovanosti a publicite,
- ❑ preverenie odôvodnených žiadostí OAPP z požiadavky na vykonanie kontroly (vrátane overenia, či nedošlo k neregulárnemu dvojitému financovaniu z iných schém podpory na základe konkrétnej požiadavky OAPP).

Vykonanie kontroly na mieste

Zameranie KNM

- ❑ Archivácia dokumentov a podkladov súvisiacich s projektom (či prijímateľ uchováva dokumenty podpornej dokumentácie v originálnom vyhotovení),
- ❑ Vedenie účtovníctva o skutočnostiach týkajúcich sa projektu (vrátane kontroly, či sú v účtovnom systéme prijímateľa zaúčtované všetky skutočnosti, ktoré sa týkajú projektu, a to buď na analytických účtoch v členení podľa jednotlivých projektov alebo analytickej evidencii vedenej v technickej forme v členení podľa jednotlivých projektov bez vytvorenia analytických účtov
- ❑ Kontrola súladu realizácie projektu s výsledkami VO, kontrola archivácie dokumentácie z VO, overenie súladu realizácie projektu so Zmluvou o NFP
- ❑ Skutočné dodanie výkonov, tovarov, poskytnutie služieb, realizácie aktivít a vykonanie stavebných prác s plným súladom s požiadavkami a podmienkami stanovenými v Zmluve o NFP
- ❑ Publicita projektu
- ❑ Kontrola neprekrývania sa výdavkov (na základe požiadavky z administratívnej finančnej kontroly ŽoP)

Zameranie KNM

- kontrola súladu realizácie projektu s podmienkami v Zmluve o NFP, ktoré nie je možné overiť administratívnou kontrolou,
- vyhotovenie fotodokumentácie (predmetu projektu, vrátane fotodokumentácie preukazujúcej dodržanie pravidiel informovanosti a publicity),

KS uvádza výsledok overenia vyššie uvedených činností v správe z KNM.

Činnosti výkonu kontroly na mieste

- ❑ Prijatie požiadavky na vykonanie kontroly a spisu projektu z OAPP – priebežne
- ❑ Vypracovanie a zaslanie poverenia na vykonanie kontroly na mieste spolu so spisom projektu KS – do 2 pracovných dní
- ❑ Začatie fyzickej KNM – do 14 dní od ohlásenia
- ❑ Vypracovanie a zaslanie návrhu správy z KNM prijímateľovi (v prípade zistenia nedostatkov) – do 3 pracovných dní
- ❑ Vypracovanie a zaslanie správy z KNM prijímateľovi a celého spisu projektu na OKPaŠP Ú – obvykle do 5 pracovných dní
- ❑ Formálna a vecná kontrola dokumentácie z KNM na OKPaŠP Ú a postúpenie spisu projektu na OAPP – do 2 pracovných dní

Ďakujem za pozornosť